14/03/2019

Νέα σελίδα για τις σχέσεις Φαναρίου – Εκκλησίας της Ελλάδος

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Σε μία νέα φάση έχουν εισέλθει οι σχέσεις μεταξύ της Εκκλησίας της Ελλάδος και του Οικουμενικού Πατριαρχείο, και το επόμενο διάστημα κρίνεται εξαιρετικά ενδιαφέρον αλλά και καθοριστικό.

Η ιδιαίτερη σχέση, που πηγάζει τόσο ιστορικά όσο και παραδοσιακά, ή ακόμα και γεωγραφικά (θα μπορούσε να πει κανείς) μπαίνει σε νέες βάσεις και οι ισορροπίες είναι πολύ λεπτές και τα ζήτημα που τις καθορίζουν αυτή τη χρονική στιγμή είναι επί της ουσίας δύο: οι προωθούμενες αλλαγές στις σχέσεις πολιτείας-εκκλησίας και το θέμα της χορήγησης του Τόμου της Αυτοκεφαλίας στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας.Με το πρώτο θέμα θα ασχοληθεί η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας την επόμενη εβδομάδα στην έκτακτη συνεδρίασή της. Ωστόσο, το δεύτερο θέμα παραπέμπεται για το Φθινόπωρο.

Οι προωθούμενες αλλαγές

Από την αρχή που δημοσιοποιήθηκε η πρόθεση συμφωνίας μεταξύ του

Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, κ. Ιερωνύμου με τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέφρασε την δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι δεν είχε ενημερωθεί για τις αλλαγές αυτές, ούτε έλαβε μέρος στις συζητήσεις. Κι αυτό διότι, στην δικαιοδοσία του Φαναρίου εντάσσονται τόσο η Εκκλησία της Κρήτης, όσο και οι Μητροπόλεις των Δωδεκανήσων αλλά και των λεγομένων νέων χωρών. Στην ρητορική του Οικουμενικού Πατριαρχείου, προβλήθηκε το ότιοι αλλαγές που προωθούνται για το μισθολογικό αλλά και την εκκλησιαστική περιουσία, ασφαλώς και αφορούν όλες τις Μητροπόλεις που βρίσκονται στα γεωγραφικά όρια της Ελλάδος, κι επομένως οι όποιες διαπραγματεύσεις δεν θα έπρεπε να γίνουν ερήμην του.

Εν συνέχεια έγινε προσπάθεια να διασκεδαστούν οι εντυπώσεις, τόσο με την επίσκεψη του υπουργού Παιδείας στο Φανάρι, όσο και με τις συναντήσεις που είχε αντιπροσωπεία του Φαναρίου, τόσο με τον κ. Γαβρόγλου όσο και με τον Αρχιεπίσκοπος Αθηνών . Σύμφωνα με το κοινό ανακοινωθέν που εκδόθηκε αμέσως μετά, η συνάντηση «διεξήχθη σε κλίμα αμοιβαίας κατανοήσεως, συνεργασίας και ενότητας, ενώ στα θέματα διαπιστώθηκε η απόλυτη σύμπνοια και ταύτιση απόψεων των δύο Εκκλησιών τόσο επί των προτάσεων αναθεωρήσεως του Συντάγματος όσο και επί της διατηρήσεως του ισχύοντος καθεστώτος μισθοδοσίας του Ορθοδόξου Ιερού Κλήρου». Για ταυτόσημες απόψεις τόσο στο θέμα της μισθοδοσίας του Κλήρου όσο και σε αυτό της συνταγματικής αναθεώρησης έκανε λόγο νωρίτερα και ο επικεφαλής της πατριαρχικής αντιπροσωπείας, μητροπολίτης Πριγκιποννήσων Δημήτριος.

«Οι απόψεις μας και ως προς το Αρθρο 3 του Συντάγματος και ως προς τη μισθοδοσία του Κλήρου είναι ταυτόσημες και η προσπάθειες προς τη μη αλλοίωσή τους και τροποποίησή τους κοινές», είπε χαρακτηριστικά. «Η μητέρα Εκκλησία, το Οικουμενικό Πατριαρχείο αγκαλιάζει το σύνολο του ιερού Κλήρου της Ελλάδος και στηρίζει της εν προκειμένω προσδοκίες του», συμπλήρωσε.

Η ουκρανική αυτοκεφαλία

Εκτός ατζέντας της έκτακτης Ιεράς Συνόδου, της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, που θα συγκληθεί την επόμενη εβδομάδα είναι το ουκρανικό ζήτημα. Η στάση αναμονής που τηρεί η Εκκλησία της Ελλάδος παρατείνεται, περιμένοντας κυρίως τις αντιδράσεις από άλλες εκκλησίες.

Αν και αρχικά είχε ανακοινωθεί από την Διαρκή Ιερά Σύνοδο ότι το θέμα της Αυτοκεφαλίας της Εκκλησίας της Ουκρανίας θα συζητηθεί στην έκτακτη Ιεραρχία, εν τούτοις πληροφορίες του ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ αναφέρουν ότι δεν έχει βγει ακόμα πόρισμα από τις αρμόδιες επιτροπές. Υπενθυμίζεται ότι η μελέτη του

θέματος έχει ανατεθεί στις Συνοδικές Επιτροπές:

α) επί των Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων

β) επί των Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων, ώστε από κοινού να εισηγηθούν δεόντως προς την Ιερά Σύνοδο.

Οι ίδιες πληροφορίες αναφέρουν ότι η συζήτηση του θέματος -εκτός απροόπτου- παραπέμπεται για τον Οκτώβριο.

Τα δεδομένα ωστόσο που υπάρχουν αυτή τη στιγμή είναι αρκετά δύσκολα για τις αποφάσεις που θα παρθούν. Το γεγονός ότι το θέμα αυτό στέλνεται σε αυτές τις επιτροπές σίγουρα θα βοηθήσει την Εκκλησία της Ελλάδος να δικαιολογήσει την θέση της όποια και να είναι αυτή. Αξίζει πάντως, να σημειωθεί ότι υπάρχει δυσαρέσκεια εκ μέρους του Φαναρίου τόσο από το γεγονός ότι καθυστερεί η απόφαση, αλλά και από τη άρνηση (τουλάχιστον μέχρι την λήψη της όποιας απόφασης) του Αρχιεπισκόπου να μνημονεύει τον νέο Προκαθήμενο της Ουκρανικής Εκκλησίας, Μητρ. Επιφάνιο, όπως κάνει πλέον το Φανάρι.

Το σίγουρο είναι ότι η επόμενη σύγκληση της Ιεραρχίας την επόμενη Τρίτη 19 Μαρτίου, θα σημάνει μια νέα σελίδα στις σχέσεις μεταξύ του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Εκκλησίας τη Ελλάδος.